

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, péntek, márczius 18

Tizenegyedik évfolyam.

"TALPRA MAGYAR!"

Az 1867-iki kiegyezés hívei alusznak. Elvégezték, úgy vélik, munkájukat. Deák Ferenczcel a haza alkotmányának visszaszerzése körül, s a mint minden többség, czélt érven, nyugodni tértek.

Csak hogy a mit megszereztünk, meg is kell tartani tudni, s ez sokszor nagyobb feladat az előbbinél.

A nemzeteknek önmaguknál nincs nagyobb ellenségük, s ezuttal ismét a magyar lett ellensége a magyarnak. A hazát és alkotmányt ma már nem a szomszédoktól, hanem enmagunktól kell megvédelmeznünk, s botorul gondolkozni az, a ki azt hiszi, hogy a higgadt megfontoltságnak, s józan belátásnak csak győzedelmeskednie kell, ha mindjárt a hetedik ég malasztját is kiosztják az ámitók a népeknek — i g é r e t e k b e n. Ahítt képződés! Tíz ember elég arra, hogy egy nemzetet veszélybe döntsen, ha a többi millió összedugott kezekkel csak elbámul mások vakmerőségén, de nem cselekszik ellene. Nincs veszedelmesebb nemzeti betegség a közömbösségnél, s minden ellenzék elég élelmes arra, hogy akkor fejtsen ki legnagyobb erőt, midőn az ellenfél a tétlenségnek adja magát.

Ennek köszöni a szélsőbaloldal is minden eddigi sikereit.

E párt, melyet semmi sem jellemez jobban, mint az, hogy egyik vezéregyénisége 1848-ban magát Kossuth Lajost az ország meglopásával vádolta, s épen olyan ellenzéki képezett Kossuth Lajossal szemben, mint Tisza Kálmán ellenében, e pártot, mely még 1848-ban is csak törpe minoritás volt, a komolyabban gondolkodó elemek együttes actiója, a választások alatt, mint a polyvát szét-szórhatná a légben, s a néhány visszamaradt szem árvaságában elmélkedhetnének a rakétás frázisoknak és üzletszerűleg folytatott népbolondításnak kézfogható eredményei felett.

Igy azonban jóhiszeműleg bízva a jobb győzedelmében vagy duzzogva a kormánynak netalán kisebb hibái miatt, csinálva mérsékelt ellenzéket, pártokivüliséget, társalgó ellenzéket, centralista, autonomista pártokat, Széll, Szilágyi, Bittó, Apponyi, Sennyey töredéket, s harcolva, intrigálva az 1867-iki kiegyezés, Deák Ferencz nagy alkotásának hívei egymás között, mi természetesebb, hogy azok után indul meg a nép, a kik mernek nagyokat ígérni, mivel tudják,

A KELET TÁRCZÁJA.

A LÁMPAGYÚJTÓ.

MISS CUMMINS REGÉNYE.

Tizennyolczadik fejezet.

A kitörő szenvedély legyőzése.

(Folytatás.)

Még midőn elérkeztek volt is már szobája elé, Trudkának kellett az öreg hölgy zsebeiből a kulcsot előkeresni, az ajtót felnyitni, házi asszonyát bevezetni segíteni, s számos gallérjait, kendőit fátlyait stb. leszedni róla. Miután azonban miss Patty Pace egyszer tiszta öntudathoz jutott, s helyzetét belátni képes volt, egészen ama választékos udvariassággal viselte magát vendége iránt, melyről híressé vált a környéken.

Bár ezerszer ismételte sajnálkozását a ruháin esett nagy kár miatt, mégis birt annyira önuralommal, hogy ugyanannyiszor fejezze ki féltelmét a felett, hogy Gertrud egész öltözéke tönkrement. Csak ez utóbbi ismételt bizonyításai után, hogy cipője alig-hogy megvizültek, mosó ruhái, s kézelőinek nem sokat árthat az eső, s csinos kis szalmakalapja, melyre egy kendőt borított volt feljűl, legkevésbé sem szenvedett kárt, tudta magát miss Pace reá határozni, annyira megfélekedezni egy házasszony kötelességéről, hogy kimenjen,

hogy a kicsiny ígéretek se fognak teljesíteni.

Foly tehát az üzlet a hazafiaskodással, s a nép bolondul. Ki is volna annyira élhetetlen, hogy ne vállalon magának önkényt kínálkozó szerepet, midőn csak virágos szó, a honfiai elkeseredés, a hősi elszántság szemképráztató frázisai szükségeselek hozzá, hogy bárki nagy és népszerű férfivá lehessen. Az élet maga izetlen mindenütt a nép többségének, nálunk meg az ifjú alkotmányosság haladása ösztönének költséges vállalatai, óriási terhei sújtják őt. Tehát csak azt ígérje bármely iparlovag, hogy így és egy más mederbe igyekszik ő is terelni e nyomorult életnek silány folyását, rögtön őt is megteszik nagyságnak, s ha a jóhiszemű elemek enmaguk megfontoltsággal vannak elfoglalva, vagy nincs elég elszántságuk kellemetlenségek árán is letépni az ámitó álarczát, arra ébred, hogy kiáltotték a nyeregéből, s a szájhősök legkiválóbb példányai lesznek honatyákká, e nemzet törvényhozóivá.

A csodadoctorokat és kuruzslókat alig lehet a hatóságnak lépve csalni, mert minden körülmények között hívekre és imádókra találnak a népből. A politikai csodaoorvosokat és kuruzslókat nem áll semmiféle hatóságnak jogában hívőrsre tenni, holott szellemileg megméltelyezni, és megmérgezni, sokkal könnyebb a népet, mint testileg. Ebbe belehalhat enmaga, abba csak az ország hal bele.

Harcz tehát, nyílt és hősi harcz a politikai kuruzslók és népámitók ellen! Riadjon meg valahára ébresztője a józan észnek is, s a felvilágosítás higgadt fegyverével vegye üldözőbe a nép jóhiszeműségén élődd herék hadát. Írta és sujtta le őket a nép trónjáról az elme világa, s a kik hisznek benne, hogy Deák Ferencz jobban szerette ezen ámitóknál a magyarok hazáját, a ki hiszi és vallja, hogy Deák Ferencz nemzete boldogítására szerezte vissza alkotmányunkat, a meggyőződés igaz lelkesedésével szálljon hadi sorba azok ellen, a kik megbuktatására törnek a nagy műnek.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma este 5 órakor tartott ülését Horváth Lajos elnöke alatt folytatta a kisajátításról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Bokross Elek előadó jelenti, hogy a fővárosra vonatkozó különös kisajátítási esetekre és szabályokra nézve a közmunkatanács elnökével és előadójával tartott értekezlet nyomán csipke fodrait egy házi ruhával cserélje fel.

Mihelyt az öreg hölgy a szobát elhagyta, sietett Gertrud, kinek kíváncsisága a legnagyobb mértékben fel volt izgatta, azon számos cikket s házi eszközöket, melyek ugy ékítésül, mint hasznos kellékekül szolgáltak, s melyek sajátágos egyvelege már is igénybe vette volt egész figyelmét, közelebből megtekinteni.

A miss Pace szobája ép oly sajátágos kinézésű volt, mint lakónéja. A butorzat és minden házi czikk, ép úgy, mint öltözéke, mindenféle idő, kor és divat maradványaiból állt, elkezdve a székeken, melyek kétségtelenül, még a "Gyöngyvirág" *) által hoztattak át Európából, le egészen a divatos tús párnák, s utánzótt kristály üvegek gyenge kisérletéig, melyek mind teljesen e voltak szerencsétlenedve.

Gertrud éleslátása, s szemlélődésére fogékony tekintete, kíváncsian csapongott a régi fény és elegancia pár maradványa, s az esztelenség és rozsz izlés számos tanujelvéi felett, melyekkel e szoba túl volt tömve, — midőn az öreg hölgy visszatért hozzá,

Miután csinos, bár nagyon sajátágos szabású fekete ruhát öltött fel, nagyon kedvelt fodros öltözete helyébe, most sokkal tisztességesebben nézett ki.

Midőn belépett egyik kezében pohár

*) Azon hajó neve, mely az első kivándorlókat szállította Új-Angliába.

e szakaszok tárgyalása szombatig függőben hagyandó, míg azokra nézve bővebb megállapodás jöhet létre.

Ezután folytatott a tárgyalás a 2. fejezetre nézve. A 23. §. irányi módosításokkal elfogadtatott. A 24. §. azon rendelkezése, hogy a kisajátító vállalat a kisajátításnak telekkönyvi feljegyzését kérhesse egy oly beadványban, melyben csak a kisajátítás által érintett földrészteltek helyrajzi számal foglaltassanak, előadó indítványára oda módosított, hogy a vállalat köteles a feljegyzési kérdéshez a kisajátítási tervrajzot és összeírását mellékelni, hogy ez által a feljegyzett kisajátítás terjedelme is a telekkönyvben világos kifejezést nyerjen.

A 25. §. elfogadtatott.

A 26. és 27. §.§. együtt tárgyalván, előadó indítványára belefoglaltatott, hogy oly esetben, midőn a kisajátító vállalat a terv megállapítása iránti tárgyalásra a telekkönyvi érdekeltséget egyénenkint megidézteni kéri, egyuttal köteles előterjesztetni a kisajátítás összeírásának az illető érdekeltekre vonatkozó kivonatát is, hogy emnélfogva az értesítés kellő felvilágosítást foglaljon magában. Az ily módon megidézett félnek kimaradása a tervnek és a felajánlott kisajátítási összegnek elfogadásával egyenlő hatálynak vétetik. Ezen bizottsági megállapodás Teleszky indítványára megfogadtatott még azzal, hogy a határozat a kártalanítási összeg elfogadására nézve csak a tárgyalás után 8 nappal mondasék ki és ezen 8 nap alatt legyen joga a meg nem jelent félnek a kártalanítási összeg ellen kifogását megtenni.

A 29. §. első része, mint felesleges, kihagyatott, a második része irányi módosításokkal elfogadtatott.

A tárgyalás folytatása a holnap d. u. 5 órakor tartandó ülésre halasztatott. (Orsz. Ér.)

A székely kivándorlás.

Háromszék, 1881. márczius 16.

Örömmel olvastuk a lapokból, hogy a székely közművelődési egyesület a székely-kivándorlást napj. kérdéssé tette. Igen helyesen. Most van ideje, hogy ez a kérdés teljes utánjárassal felölletve, alapos, körülírményes, ugyszólva szakszert vizsgálat után olyan feleletet nyerjen, mely a becsülésre méltó székely nemzetnek javára szolgáljon.

Az e tárgyan kiküldve volt bizottság jelentéséből világosan kilátszik, hogy a bizottság véleménye a kivándorlás megtagadást ajánlja. Teljesen onjtjuk a nézetet. Régóta közelről figyelemmel kísérjük a kivándorlást s nem ingatott meg soha senki és semmi azon tapasztalásunkban és meggyőződésünkben, hogy a kivándorlás nemzetünknek nagy kárára, valóságos pusztulására van.

Eltávolítani e veszedelmet nem kis dolog

rat tartott megborsolt vízzel és nagyon kérte vendégét, hogy igyék belőle egy keveset, mert gyomrát nagyon jól felfogja melegíteni, s óvni a meghűléstől, és midőn Gertrud, ki alig állhatta meg, hogy az előzőeken kis nőt szembe ne kaczagja, ajánlatát visszautasította; miss Patty leült, s elkezdte egész élvezettel szürcsölni fűdítő italát, s ezalatt folyton beszélt, mely beszélgetés látogatóját egyik perczben a felől győzte meg, hogy nagyon értelmes nő, míg a másikban azon hitet ébresztette benne, hogy vagy a gyermekességig együttül, vagy zavarodott elméjül.

Sokkal határozottabb volt a benyomás, mit Gertrud miss Patty-ra tett. Miss Pattynak nagyon megtetszett a fiatal leány, ki, miként magát kifejezte, oly észszel bír, mely egy királynénak is becsületére válnék, oly alakkal, mely könnyed, mint a gazelláé, s oly mozdulatokkal, melyek kedvesebbek a hattyúnál.

Midőn Ggyörgy a koocsal elszállította Gertrudot, miss Pace, ki valóban sajnálni látszik, hogy már meg kell válnia tőle, ugyan szívelyesen kérte a lánykát, hogy látogatná meg őt máskor is, mit ez meg is ígért.

A Villitől kapott megnyugtató tudósítások, s a délután átélt furcsa kaland, oly vidámra hangolták Gertrudot, hogy régi szokott tündéres könnyedségével, melyet Treumann bácsi annyira kedvelt nála, s mely annak halála óta, a lányka szomorúsága miatt, csak nagy ritkán jelentkezett, ismét szaladott fel a lépcsőkön. Sietett szobájába, hogy kalapját le-

lessz, de bár országos fellépést vegyen igénybe, azt is meg kell tenni; mert a kivándorlási folyam már-már szennyves áradattá kezd válni; minek a végre — tudjuk — siralom.

Kik közvetlen közelről látjuk a kivándorlás menetét, azt ilyen formán részletezhetjük: Kivándorolnak

1. Megbukott emberek — akármiféle pályán élők — innen, hol a szerencse nekik nem kedvezett, oda mennek azon reményben, hogy ha ottan kedvezőbb lené sorsuk. Az ilyenek rendesen elpusztulnak, pedig sok emberséges jó ember van ilyen, a kit a nemzetnek s hazának megmenteni hasznos dolog volna. Kivándorolnak.

2. Iparosok, kiknek valami változás miatt keresetök itten megszűnt, kimennek oda munkát keresni, többnyire találnak is; mert ott benn, úgy látszik, kevés az iparos, — s az így kiment szerencsések rendesen ott megtelepednek s ott maradnak. Ezek is, elhelyeztetve ott, hol szükség volna rájuk, a hazának hasznos polgárai lehetnének. Egy-egy az ilyenek közül is, ha munkát nem kap, épen ugy elpusztul ott benn, mint az 1. pont alatt említették.

3. Mennek s jönnek szakadatlanul a nap-szamosak; azért mennek, mert ott munkát minden időben találnak, s mert a munkát ott jobban fizetik, mint itt. Mennyi derék és jó munkaerő, mely elősegíthetné a hazai munkát, s segíti most az idegent!

Ezen három ágát ismerjük mi a kivándorlásnak. Mindezt megtagadni csak azzal, hogy a kivándorlás egyenesen betiltatván, passus nem adatik senkinek — nem is lehet, nem is volna humanus eljárás. Nem lehet, mert ha passust nem adnák, árutakon folyni fog a vándorlás; nem volna humanus a simplex betiltás, mert az annyit tenne, mint utját állani annak, hogy az éhező kenyeret kereshessen. — Olyan intézkedés kell tehát, mely a kivándorlást megállítja, és a kivándorlásra szorulóknak vagy vágyóknak óhajtasuk kielégítésére utat nyit.

Nekem erre nézve saját egyéni véleményem van, melyet régóta fontolgatok, most idejét látom, s megírom; ha életrevaló, menjen a világba, ha nem az, jobb áll elő helyette. Véleményem röviden ez:

Állítanék fele egy közvetítő vagy tudakozó intézet, hol be lenne jelentve az ország minden helyéről, mihelyt törességbe jönne, akármiféle munkát s kenyeret adó, állomás, iparos, kereskedő, eszléd, kapus; stb. stb. s bejelentnék minden állomást s kenyeret kereső egyén, még pedig azon község előjárására által jelenetnék be, melynek illetékes tagja s hit és igaz információval tétetnék a jelentés. Az intézet aztán az így két oldalról bejött jelentések folytán a kenyérkeresőknek helyet jelölne ki, a munkát keresőknek munkahelyet mutatna fel, s így közvetítő e nagy mozgás sikeres folyását. pl. N. puszkaműves bejelentette magát, hogy helyet kö-

tegye, s ruhát változtasson, mielőtt Emiliát felkeresné, mivel nagyon vágyott közölni e napi élményeit.

Szobája ajtajánál találkozott Brégikával, a szolgálóval, ki kezében seprővel, szemétmerővel s más ily takarító eszközzel jött vele szembe, midőn kérdezte tőle, hogy mi dolga volt most ily szokatlan időben szobájában, azon választ nyerte, hogy a kisasszony szobája, távolléte alatt gyökeres tisztításnak volt alávetve, s mivel Ellis asszony mindedig nem határozta volt el, hogy minő butorokat téteszen belé végleg, most ezeket is berendeztette. Gertrud, bár maga sem tudta miért, nyugtalanná lett azon gondolatnál, hogy Ellisné az ő kis területére intézett betörést otthon nemléte alatt, s némi igazgatottsággal jártatta körül szemeit a szobában, mely nyugtalanság s izgalom, a mint szemléjét tovább folytatta, harag és felbosszszankodás viharává fokozódott szívében.

Midőn Gertrud Szullivánnától eltávozott, hogy mr. Graham házába költözökjék, egy búróndon kívül, mely öltözéki cikkeit tartalmazta, egy régi dobozt is magával vitt volt, melyet a szobája háttérében levő fülke polczára helyezett el.

A doboz ott maradt egész télen át kibontatlanul és senkitől észre nem vétetve. Midőn a Graham család kiköltözött falura, s Gertrud is velők, a doboz sem maradt el tőle, melyet tulajdonosnéja gondosan őrzött. Mivel Gertrud jelenlegi szobájában nem volt a másikéhoz hasonló fülke vagy zúg, a dobozt betette az

res, be van jelentve, hogy Biharmegye X. községében egy puszkaműves megélt; az intézet azonnal felhívja N-et erre. — Z. nagy birtokosnak szüksége van a nyári időre száz munkásra; az intézetnek jeleni s azonnal R. faluba, honnan a száz munkás, mint munkakereső már be volt jelentve.

Egy nagy kérdés itt az utazási költség, mert a székely sohasem fog nyugotra menni, ha az utazási költséggel járand, hanem kivándorol Keletre, mivel az neki egy krajczár pénzébe sem kerül. Az utazási költség fedezéséről tehát mindenesetre gondoskodni kell. S ki gondoskodik? Vélekedésem szerint az utazási költséget — a hol azt a munkakereső nem hordozhatja — hordoznia kell részben az államnak, részben a munkaadónak, az államnak országos érdekből, hogy a kivándorlás egyezzen megszűnjék, a munkaadónak azért, hogy biztos és jó munkacérre teheszen szert. Idővel aztán, ha a kivándorlás megszűnik, ezen ágán az ügynek állhat olyan változás, mely az államot ily terülről megszabadítja.

Ha az ország telepítéseket indítana meg, akkor is egy ily közvetítő intézet sikerrel járhatna el, hogy a telepítés minden tekintetben helyesen s biztosan eszközöltessék.

Egyi, mit egyelőre egyéni véleményképpen ezen nagy ügyben nyilvánosság elé hozni bátorkodtam. Más ajánlhat jobbat s akkor szívesen lemond a magáéról s a jobbhoz áll.

r. l.

A közjegyzői enquete.

A közjegyzői törvény módosítása fölött az igazságügyminiszteriumban tanácskozó enquete tegnap tartá dr. Pauler Tivadar igazságügyminiszter elnöke alatt utolsó ülését. A bizottsági értekezéseknek főszála ez ülésre nehezedett, a közjegyzői hatáskör kibővítése fölötti tanácskozás és ezzel együtt a bizottság értekezlete is befejeztetvén.

Legfontosabb eredményként első helyen említendő meg, hogy a bizottság egyhangulag a hitelesítési kényszer behozatalát indítványozta. Ezen hitelesítési kényszer akként lett formulázva, hogy oly okiratokon, melyek telekkönyvi jogok szerzését, átváltoztatását vagy megszüntetését tárgyazzák, az aláírásoknak hitelesítve kell lenniök.

Továbbá határozottatott, hogy a hitbizományi javak leltározása — s nemcsak a hitbizományi alapításánál, hanem a hitbizományi haszon élvezője személyében előforduló változás esetében is, — minden esetben a királyi közjegyzőkre bízandó.

Szintugy közjegyzőkre bízandó a esődümegek leltározása is; ez utóbbiakra nézve csupán akkor nem, ha azon járásbírság székhelyén,

ágya mögötti egyik szögletbe és a városba indulása előtti estét épen arra használta volt fel, hogy tartalmának egy részét kieszedje, s megszemlélje.

Minden egyes cikk ezek közül kedves volt előtte, s régi emlékek varázsa által becsessé téve, s a kis leány kincsei megszemlélésénél nem egy elérzékenyedés könyűit hallatá azokon estén. Közöttük volt a kis Sámuel azon, Treumann bácsi első ajándoka, melyet az idő, s egy véletlen igen erős érintése az öreg lámpagyújtónak, igen megrongált volt. Midőn a fején történt hasadást összeragasztva megpillantotta, eszébe jutott, mily kitartó türelemmel ült ott a jó öreg, s igekeezett az okozott kárt ismét jóvá tenni, és ez emlékeknel ugy tetetett Trudkának, hogy a világon semmiért sem bírta e kedves portékától megválni. Továbbá ott voltak az öreg pipái közönséges agyagból, igaz, és régiségűl s füsttől megbarnulva. De midőn arra gondolt, mennyi gyönyört okoztak azok neki, valódi vigaszt okozott szívének azok bírása. Magával hozta volt az öreg lámpáját is, mert nem feledte annak nyájas fényét, az első, mely sugárként kezdte megvilágítani élete sötéttségét; és egy régi prémes piskát sem tudott volna elhagyni magától, mely alatt gyakran keresett fel egy reá mosolygó vidám tekintet, s mivel azt soha haszatlanul nem kereste, képzelné sem tudta azt másképp, mint biztató édes mosollyal egybekötve. (Folyt. köv.)

melynek területén a csödtömeget képező vagyon fekszik, közigyűző nincsen alkalmazva.

A végrehajtási cselekmény mindazon fontosabb esetekben, melyekben a bíróság az 1871. LI. 14. §-sa értelmében azzal egyik bírói tagját bízhatja meg, továbbá a csödt- és örökösödési eljárás folyamán elrendelt árverések foganatosítása és az ingatlanokra vezetett végrehajtások, valamint a prtdts alapján elrendelt önkényes árverések foganatosítása és a vétélárfeosztás minden esetben közigyűzőre bízandó.

Ha a közigyűző saját maga által felvett okirat alapján kér telekkönyvi bejegyzést, akkor az illető fél részéről külön megbatalmazására nincsen szüksége.

Bebátó tanácskozára adott alkalmat a hatyatekók tárgyalása, mely most szolgabíró, megyei árvaszéki ülnök, városi árvaszéki ülnök, királyi közigyűző és itt-ott bíróságok által is történik.

Az értekezlet felkérte az elnökölő minisztert, miszerint a belligyi miniszterium vezetésével megbízott miniszterelnökökkel magát érintkezésbe téve, vele egyetértőleg kieszközölne azt, hogy mindazon esetekben, melyekben a törvény a hatyateki tárgyalást elrendelni kívétlen nélkül és kötelezőleg úgy a bíróságok, valamint a gyámhatóságok részéről a hatyateki tárgyalásokat kizárólag a közigyűzők biztatására meg.

A közigyűzői állásra való képesítésre nézve felvetett azon intézkedés, hogy két évig szabadságban álljon a miniszternek közigyűzői állomásokra oly ügyvédek is kinevezni, a kik minden közigyűzői gyakorlat nélkül legalább 5 évi önálló ügyvédi gyakorlattal bírnak. Végül kimondatott, hogy az enquete bizottság tárgyalásának eredménye egy rövid novellába leljen kifejezést.

BELFÖLD.

Medgyes, 1881. márcz. 16.

(Városi közliyek.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

E sorok írója a város előjáróival, vagy a community tagokkal semminemű rokonságban nem áll, ismeretessége nevezet egyénekkel sem valami bizalmas, és a társadalomban elfoglalt álláspontunk is inkább ellentétben nevezhető, mennyiben e sorok írója mindig elítélte és elítéli azon politikát, melyet az itteni befolyások körében saját városunknak és önmagunknak kárára tiznek, lévén ők a magyar nemzetnek meglehetősen makacs ellenségei, s hogy mégis ezen urnak védelmére fogtam tollat a „Herm. Zeit.“ hasábjain megjelent cikkek ellen, azt bizonyára nem személyes érdekből, hanem törzsem az igazság kedvéért, mely körülmény mindig tollamat vezérel.

Említtett cikkben városi előjáróságunk keményen meg van róva azért, mert állítólag igen sok hivatalnokot fizet — ezek közt olyanokat is, kik soha semmit sem dolgoznak; mert a városi piacat makadám burkolattal kezdette ellátni rendes kövezés helyett; mert a város közepén átfutó csatornát csinos rúdos kerítéssel látta el s végül, mert nepolitsmusból családi hidakat épített. Nem ismerem a rugókat, melyek ezekről cikkének megírására ösztönözték, de azt tudom, hogy a város egy része nem felel meg a valóságnak, más része pedig nem megróvást, hanem éppen elismerést érdemel.

Tudomásom szerint főlöszleges hivatali személyzetet sem nem tart, sem nem fizet a város, hisz annyira erélyes, lelkiismeretes polgármesterünk van, hogy ezt bizonyára el nem szenvedné, ha úgy lenne. De nemcsak erélyes, hanem a város érdekét valóban szívén is hordozza, annak érdekében több elismerésre méltó tetteit végbe. Hisz cikkíró előtt sem lesz ismertlen, hogy ez előtt csak néhány évvel is hol állottak a városi finansziái, midőn még az állami adót sem volt képes a város fizetni s e célból folytonos adóexekutióknak volt kitéve, míg ma már ott áll e tekintetben városunk, hogy nemcsak deficitje nincsen, nemcsak, hogy adóit rendszeresen fizetheti, de 10—12 ezer forint pluszal bír. Vajjon ha csakugyan annyira pazarul bánnak az előjáróság a város vagyonával, miként azt cikkíró elhitetni akarja, lehetséges volna ezen kedvező anyagi helyzet? Alig hiszem.

A makadamizálás igaz, hogy hátrább áll a rendes kövezésnél, de emennél sokkal jutányosabb s az eddigi állapotot — a feneketlen sáron — mégis nagyon van segítve. Ezen kövezési módot, tudomásom szerint, próba előzte meg, mely próba jól ütven ki, határozatott el a makadamizálás. Azt pedig kerekben tagadn merem, hogy a mostani frédves időben a makadamizált részen nagyobb sár, nagyobb lúcsok lenne, mint a hol semmi kövezés nincsen, mert míg a macadamizot rész 1—2 vöröfnyes nap alatt a legpompásabban felszárad, kékeménységtől felületet vesz föl, addig bizony a kövezetlen részen heteken át térdig ér a sár. Ezen kövezési mód által tehát úgy a városi pénztárnak, mint a közönségnek, csak előnyére dolgozott az előjáróság.

Nem kevésbé előnyös a város csinosaságára nézve a piacozó átfutó patakának csinos kerítéssel való ellátása is. Hogy ezen kerítés nem állandó, nem építettett évszázadokra, az természetes, mert a fa rothadásba megy át idővel, de

költségesebb kerítésre nem jutott, s ha nem lehet selyem paplannal takarózni, jó a hideg ellen a pokrocz is; a jelenlegi kerítés elég állandó, elég csinos és jutányos is.

Hát a piacznak, közhelyeknek fákkal való betöltésére, a sertes- és marha-piacoknak át-helyezésére által eszközölt szabályozásra, a mult évben meghonosított utcaöntözésre, nem mind olyan tettek-e, melyekért minden polgár elismeréssel adózhatik a polgármesternek, a városi előjáróságnak és communitynak?

Bizonyára olyanok.

Hogy még igen sok kívánni valója lehet a városi lakosságnak, s hogy egyes előjárók tettei nem mindenben correctek, az kétségtelen, s azokról is megemlékeznünk annak idején, de a kézzelfogható közhasznú intézkedések előtt szemet nem hunyhatunk, azután meg egyszerre minden, mindenkinek szája izé szerint nem valósítható, azonban ha megróttuk annak idején a megróvandókat, legyünk igazságosok és ismerjük el az elismerendőket.

Fiat justitia!

r. l.

A császár meggyilkoltatása.

A császár — így szól egy Londonba érkezett tudósítás — öt hét óta most jelent meg ismét a katonai díszszemlén a Michailovszki-lovardában, hol élénken társalgott lord Dufferin angol nagykövettel. A szemle után a Michailovszki-palotába hajtott, hogy testvérével, Alekszandrával kávézzék. Mikor innen távozott s kocsija a Katalin-esatorna mellett haladt, az első bomba lecsott a kocsi mögé. A császár sértetlenül azonnal kiugrott a kocsiból, míg Mihály nagyherceg a kocsiiban maradt. Dvorseczki ezredes, noha súlyosan megsebesült, kiugrott a szánból, megfogta a gyilkost s nevét kérdezte. Ez azt felelte: Ruszakov. A császár is a gyilkos felé tartott, ne vét kérdezte. Ez ebben a pillanatban revolvért rántott elő, melyet hidegvérten a császár irányzott. Dvorseczki kiáltotta a gyilkos kezéből a revolvért. De ebben a pillanatban a közvetlenül a császár előtt álló másik merénylő dobta el a bombát, épen a császár lábai közé, melyek teljesen szétszakgattak. „Segítség!” kiáltott fel a császár öszerogyott. Jobb lába egészen le volt szakítva; e mellett sok más sebet kapott altestén, minek következtében eszméletét veszte. A rendőri kíséret mind a két gyilkost elfogta. A bombák vastag tüvegéből kszáltak a nitroglycerinnel voltak megtöltve.

A merénylő, beszéli egy pétérvári távirat, kinél tört és revolvért találtak, a kihallgatáskor azt vallotta, hogy bűntársokról semmit sem tud. Neve — mondá — Grjasznor. Később azonban konstatálták, hogy borovicsii születésű (Novgorod), Ruszakovnak hívják s az utóbbi két évben bányászati akademiába járt; 21 éves, magas termetű, szakállatlan. Még egy másik távirat hozzátévi, hogy az elfogott merénylő a kihallgatáson azt mondá, hogy a nihilisták célja valamennyi uralkodót megölni, s hogy még e célzt az egyesek elfogatása legfőbb csak-késlelteti. Arczképet sokszorosították s pontos adatok beszerzése végett küldötték. Csizmájában állítólag cziánkált találtak.

Abban az időpontban, mint a katasztrófa történt, több gyanús egyént fogtak el, kik az udvari istállók mellett utczában, a vezérkari épület átjárójában a téli palotával szemben s a Morszkaja utczában állottak.

Loris Melikow, kit az új császár miniszteri hivatalában megróított, mint jelentik, már három nappal ezelőtt tudomással bírt az összeesküvéstől s a főzinkosokat elfogatta.

III. Sándor császár fogadta a hódotai esküt a téli palotában. A szertartás a hagyományos módon, a szokásos procezszióval ment végbe. A trónterem zsúfolásig telt meg tábornokokkal és tisztekkel. A császár következő beszédet tartott:

„Tudom, mennyire becsülté atyám az önök hűségét és buzgalomát s utolsó percéig is azt költötte önöknek szívére, hogy hiven szolgálják Oroszországot. Számítok hűségükre magam — s ha már nem leszek — fiam iránt.”

A hivatalos távirat azt mondja, hogy a császár alig tudta eleinte könyeit visszafajtani. A távirat így szól tovább:

„A beszéd után néhány percig esend uralkodott, mely alatt csak elfojtott zokogás hallatszott. Egyszerre véget nem érő „hurrah” kiáltások hangzottak fel, melyek folyvást tartottak, míg a procezszió a palotából az egyházba nem ért. Ott III. Sándor császár hasonló, a fájdalom és a sürtni hulló könnyek által több ízben megszakított beszédet tartott az összegyűlt főrangú tisztviselőkhöz és a miniszterekhez, kik a szokásos esküt letették. Erre a menet, az előbbi rendben, megindult. Minden a hagyományos alakban és a legnagyobb rendben folyt le.

A katonák tegnap és tegnapi előtt esküdtek hűséget az új császárnak. — Tegnap éjnek mozgalom uralkodott az utcákon, és ugyanaz a nyugodt, rokonszenves magatartás, mint tegnap előtt. Csak egy fájdalmas érzéstől van minden, különbség nélkül, áthatva, és ez a fájdalom, a megmérhetlen veszteség miatt, és a legmélyebb felháborodás a merénylet és annak elküvetői fölött.”

Egyes személyiségek előtt, kiket kihallga-

táson fogadott, a császár azt mondá, hogy ő kinos viszonyok közepette lép a trónra; azonban bizalommal néz az összes hazafiak becsületes közreműködése elé és igyekezni fog, hogy megérdemlje egész Oroszország szeretetét, miként azt elhunyt atyja birta.

Az angol felsőházban lord Granville külügyminiszter így szólt: A ház bizonyára mely megindulással értesült az iszonyu bűntettől, mely Oroszországot uralkodójának halálát okozta. Granville azután bejelenti, hogy indítványozni fogja, hogy a ház feliratot intézzen a királynőhez és vigasztaló levelet az edinburgi herceghez.

A berlini lapok majdnem mindannyian politikai álláspontot foglalnak el a pétérvári eseményekkel szemben. Figelemreméltó, hogy a kormányhoz közel álló lapok mérsékelt felfogást tanúsítanak. A „Norddeutsche Allg. Ztg.” azt mondja, hogy Oroszországnak még soha sem volt a nép iránt oly jószágos fejedelme és a gyűlöletnek uralkodó még sosem volt annyira célpontja, a kiirhatatlan gyűlöletnek még sohasem volt senki annyira tárgya, mint a trónnak martíryja. A nihilizmus elvetemültségének csupán elfogulatlan, komoly megbíralója képes annira megőrizni higgadságát, hogy ily szörnyű ellentétek között el ne veszítse az emberiség bizalmát és hogy a gonosziságnak években át folytatott és végre sikerhez jutott nyilvánulásaira azt ne higye, hogy ez a szellemek általános kóros betegségének a tünete. Az orosz államszervezet apparátusát — szerencsére, — a nihilisták bombái nem voltak képesek összezúzni. A megboldogultnak fia és örököse III. Sándor név alatt lépett a császi trónra és mindenütt, hol a jog és rend iránti érzék él, azon egy szívből, egy lélekből jövő kívánság kíséri az új uralkodó trónraléptét, vajha ő neki több szerencsével sikerülne, mint atyjának, hogy az orosz népet megmentse azon gonoszító propaganda pestiséstől, mely mint modern korszellem szörnyisztölte, az egész társadalom megsemmisítésével fenyeget.

A „Post“ ezeket írja: A szentpétérvári hír nem nyomhatja el érzelmeink kifejezését, nem nyomhatja el a legtermészetesebbet sem; az ijedelem és undor nyilvánítását sem: Mert ez érzelem gyűlöletelen, a szerencsétlentl jartak s a károsodtak átkozódásai tudást képeznek a gonoszítóknak. Némely orosz lelkeben az első pillanatban azon vágy támadhat, vajha tüzes nyelvvel tóphétté szét a gyilkost. Szerencse, hogy az undorító büntény nem érvényesíthető és pedig a jónak védelme által legkevésbé. Való-e, hogy a társadalom tehetetlen a gonoszítóval szemben? E szomorú következtetés téves. A társadalom csak ott tehetetlen, a hol nem örködhetik és semmi társadalmat sem őrizhet meg csupán a rendőrség. Oly uralom alatt, minő az eddigi orosz uralom, még ha a legjobb szándék vezérli is, a társadalom öntevékenysége nem ébredhet fel, ha az önévelődés lehetősége nincs meg. Hogy az öntevékenységet kisebb körben kell gyakorolni és nagyobb feladatban kell folytonosan tovább nevelni, az elvitathatlan igazság, ez azonban csak ott érvényes, hol a nevelődő nép fölött tekintélyes, tehetséges és igazságos uralom áll. Ennek hiánya idézi fel Oroszország részére azon dilemmát, hogy vagy átadandó egy jóra való, de az államélet feladataira elő nem készített népek az ön kormányzata, vagy pedig — mint eddig történt — hasztalan kísérletek teendők a korrupció mocsarának megosztására és eltávolítására. — A világ feszült figyelemmel várja, miként lép fel az új császár e dilemmával szemben. — A „Kreuzzeitung“ ezeket írja, Aggódo érzélem vesz erőt az emberekben azon sajnálatra méltó esemény politikai következtetési iránt melyekkel ez Európa békéjére nézve birhat; ez dobogtatja az emberek szívét és többféleképen nyilvánul. Mi azt hisszük, hogy ez aggodalmak tulajtvák és az általános politikai helyzet szerint ítélve, azt hisszük, hogy az új császár méltányolni fogja a békét és megtartja. A „Nat. Ztg.” az új császár manifesztumáról szólva, kiemei, hogy ebben bírányzik az elődök politikájára való utalás, mi III. Sándor és Miklós császár manifesztumában benne volt. A „Nat. Ztg.” kiemei továbbá, hogy a birodalmi tanács köreiben az orosz eseményeket komolyan veszik; hogy a császárnak a nyugattal és a német elemekkel való összefüggését, mint támadási objektumot tekintik és a panoszlavizmus felemelkedését félnek. A lap tudósítja is azon aggodalom kifejezését hallotta tekintélyes helyen, hogy az alkotmányos intézmények rögtöni behozatalának hasonló következményei lehetnének, amde ez aggodalmak pesszimisztikusok gyanánt tűnnek fel.

A „Vossische Ztg.” azt írja, hogy a körülmények, melyek között III. Sándor császár trónra jutott, egészen alkalmasak arra, hogy változokat idézzenek elő, melyek kifognak nemcsak valamennyi reményen, hanem valamennyi aggodalmon is. Mi tehát tartózkodunk minden véleménynyilvánítástól III. Sándor császár nézve és azzal végezzük: vajha ő is oly jóakaratulag érezze Németország iránt, mint a minőt atyja tanúsított irántunk 1870-ben. A „Tribune“ azt véli, hogy a trónraléptés következményei a tö-

rök-görög kérdésben fognak nyilvánulni leg hamarabb.

Nowikoff katonatiszt a következőket jelenti a vasárnapi katasztrófa körül a Novoje Wremjában: Nowikoff, két barátja kíséretében, hazamenőben lévő a lovardából, a hol a császár az őrségi szemlét tartotta, a Karanhid közelébe érkezett, a midőn robbanást hallott. Nowikoff a detonatio színhelyére sietett és 30 lépésnyi távolságban emberecsoportot pillantott meg. Nowikoff most gyorsabban futott oda. Sűrű hófelleg, szétpattanó darabokkal emelkedett fel. Egyszerre egy másik robbanás hallatszott. A midőn Nowikoff oda ért, látta, hogy tengerészkatona egy embert akarnak elfogni és látta a havat összegázolva; a földön egy megölt fű, egy megsebesült koca és egy másik egyén fektött. A császár, sipka és kopnya nélkül szétszaggatott ruhában, összezuzott tagokkal, trében fetrengett a hóban. Nowikoff sirva vetette magát a császár lábához, e szavakkal: „Istenem, mit tettek felségeddel!” A császárt mozdulatlanul fektött. Az odaérkező tengerészkatona segítségével Nowikoff felemelte a császárt és átkarolta a derekát és mellét, míg a tengerészek, a nélkül, hogy a fegyvert letették volna, lábait tartották. A császár kezét akarta felemelni véres homlokához és kétszer azt rebegte: „hideg!” Nowikoff kihuzta zsebéből kendőjét és azzal bekötötte a császárt homlokát, a midőn Mihály nagyherceg oda érkezett. „Sascha, hogy érzed magad”, kérdé a nagyherceg, oda bajolva a császár arcához. A mit a császár válaszolt, azt nem lehetett megérteni. Egyetlen egy jajtátat se lehetett hallani tőle. A nagyherceg megparancsolta a tengerészeknek, hogy dobják el fegyvereiket, és az egyiknek fővegével befedte a császár homlokát, a kit lassan tovább viték. Nowikoff azt kérdé a nagyhercegtől, megegedie, hogy a császárt, a sebek bekötése végett, a legközelebb fekvő házba szállítsák. A császár, valószínűleg még eszméletnél hallotta ezt, és azt rebegte: „Vigyetek a palotába; én ott akarok meghalni!” A mit még mondott, azt nem lehetett megérteni. Ezek voltak utolsó szavai; szeméi és szája lecsukódtak és többé egy hangot se hallottak tőle. A császárt azután Dworsetzky szánjára tették és a palotába szállították.

A másik merénylőnek a neve Nikolaj Wanow.

Russz akow, tischwini születésű, 19 éves ifjú, ki előbb a wytegrai kertületi iskolát, azután a tserepowetzi reálgimnáziumot látogatta, honnan 1879-ben a pétérvári bányászati akademiába lépett. Mult év december óta azonban nem járt az előadásokra. A katasztrófánál egészben 18 személy sebesült meg, kik közül kettő meghalt.

Pétérvár, márcz. 15. Az Agence russe jelentése. A márcz. 18-án elfogott bűntettesek egyike már bevallotta főrszerveletét a merényletben. Ez és Russz akow bevallották, hogy a második bomba felrobbanása által megöltett egyén czinkostársuk volt: azonban sem a nevét, sem az illetőségét nem mondta meg. Az éjjeli kutatást rendeztek Russz akow lakásán. A tulajdonos meglátván a rendőröket, fölakasztotta magát. Egy ott tartózkodó asszonyt elfogtak. A lakásban többféle készülékeket és a kasztrórára vonatkozó forradalmi felhívás több példányt találtak; ezekből kiittnt, hogy két személy hajtotta végre az összeesküvés határozatát. Ma délelőtt egy fiatal embert fogtak el, ki a lakásba akart hatolni: az illető revolverrel védte magát és három rendőrt megsebesített.

A császár holttestét bebalzsamozták és fényképezték. Az arc csak fenyéssé van megsérve; a hallát, mely csak egyes husszálakon függött, levették és mesterséges lábbal helyettesítették.

Néhány nappal a merénylet előtt, egy elfogott politikai bűntettes ezeket mondá a vizsgáló bírónak, a ki őt kihallgatta: „Már engem nyugodtan felakaszthatok; oly biztosan megteszem minden előkészületeket, hogy a terv megbiusulására még csak gondolni se lehet.”

Londonból igen sürögösen és nagyon komolyan figyelemztették a pétérvári rendőröket, hogy az új császár ellen is tervezve van egy merénylet.

A mult éjjel sikerült a rendőrségnek egy a merényletbe keresett egyént a moszkvai kapu közelében levő lakását felfedezni. Az illető rá tűzt az első benyomuló rendőrré, ki szemefelt találva, holtan öszerogyott. A merénylő gyorsan még többször tűzelt s még két rendőrt megsebesített s azután magát szíven löve, holtan terült el.

Az árvíz.

A főváros területén egyre tart az áradás. Nagy közönség nézi folyvást a víz elnyomulását; az alsó partokból már nem látni száraz darabot, számos áru a nedves elemben, s a gőzhajózási vállalatok egyre szállítgatják magasabb, biztosabb helyekre tárgyaikat. A víz már a felső part falait nyaldossa. A kikötő helyekhez hosszú rügtönzött padlóhidakat vezetnek.

A vizállás az éjen át javult, mert apadt 15 centiméterrel. A város megmentése már most remélhető. Éjjel-nappal dolgoznak a gátakon. A víz, mely az éjjel gyöngén megfagyott, folyvást átszivárog a gátakon, de a megromgált részt nyomban helyrehozzák. A lakosság remél s eszt sorénybáb, buzgóbb a munkában.

Gyulán a kisvárosban ismét összedült több ház. Hadsics, kit a miniszterium küldött, csónakait ma széthelyeztette a városban. A székladvari szakadást, a bennét az egész árvíz Gyulára tödult, ma megkezdődött betönni. A szakadás rendkívül széles s új gátja nagy erőfeszítést igényel, mert a víz folyton özönlök Gyulának.

Békés, febr. 16. Este óta újabb vészbir nem érkezett. A védőtőlésen, mely gyarló és átszivárgó, erősen dolgoznak. Jancsics alispán a Gyulával való közlekedés céljából elrendelte a nagy csatorna sorompóinak nyitvatartását. Vizeink lassan, de folytonosan apadnak.

Kivonat a „Budapesti Közlöny“ből.

Arverezések. Fogarasi kjb. Goldner Regina 1385 f. trba becsült fogarasi ingatl. márcz. 31-én. Sepsiszentgyörgyi kjb. Fejér Mihályné 486 f. trba becsült egyetaki ingatlanai april 20. Tor-dai kvt. Böllni Lőrincz 412 f. trba becsült földi ingatlanai april 22. B. hunyadi kjb. Laza Simon 323 f. trba becsült reticzei ingatlanai márcz. 24. Medgyesi kjb. Grasser Rudolf 1118 f. 70 kra becsült medgyesi ingatlanai márcz. 26-án.

Sód. Csikszereadi kvt. Potoczki Péter csikszereadi lakos ellen. Brassói kvt. Radvánszky Teresia és Radvánszky János brassói lakosok ellen.

A „KELET“ magántáviratai.

Szeged. márcz. 16. A Tisza áradása némileg mérsékeltebb lett, a mi a zord hideg idő befolyásának tulajdonítható. Reggeltől estig 12 óra lefolyása alatt 11 centiméterrel emelkedett a víz. Este 6 órakor vizállás 2.77 méter. Időjárás erősen hideg, kitartó északkeleti széllel.

Budapest, márcz. 17. A veszedelem nőtt Gyulán a gátok átázása miatt. Békés is veszélyben van. A fővárosban esekély apadás mutatkozik.

Athén, márcz. 16. A „Politische Correspondenz“ jelenti, hogy márcz. 9-én a tar talék osztály is 29—30 évesekig behivatott, úgy, hogy most már az összes tartalékosok zászló alá vannak behíva. Nemsokára törvényjavaslat lesz készülőben arra nézve, hogy idegen országok tisztjeit is besorozzák a görög hadsereg soraiba.

Bécs, márcz. 16. A „Politische Correspondenz“ konstantinápolyi tudósítása egy egész sorozatát beszéli el a török kormány övrendszabályainak, a többek között a következőket: Zeitin-Burnuban egy töltenygyár amerikai gépekkel naponta 300.000 Martiny-féle és 20 ezer Winchester-féle fegyverekhez való töltényt állít elő.

Egy védkészülékkel a miniszter jelenlétében az „Osmanie“ páncél fregatton torpedók elleni kísérletek tétetnek. Erzerumból Prevesába több Krupp-ágyuk szállíttatnak. Számos vonatok szállítják a hadtesteket, lő- s élelmiszereket és egyéb készleteket Saloniki, Volo és Prevesába.

Budapest, márcz. 17. A képviselőházban bemutatott Somogy megye kérvénye, hogy a kereskedelmi és üzleti könyvek csak akkor bírhassák bizonyító erővel, ha azok magyarul vezettetnek.

Dániel Márton fentartással igazoltatik, bemutatatik az igazságügyi bizottság jelentése a görög keleti egyházi javak körüli ügyek rendezésére vonatkozó törvényjavaslatról, ezután a fővárosi rendőrségről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása a 35 szakasztól az 54-ig haladt.

Tisza miniszterelnök Helyi interpellációjára a görög-török kérdésben azt válaszolja, hogy a kormány álláspontja ma is az, melyet az őrszel a külügyminiszter kifejtett vagyis, hogy a támadható zavarok oly korlátok közé szoríttassanak, hogy a békét megzavaró visszahatással ne legyenek, mit elérhetőnek tart meg esetenben is, ha valamely localis nyugtalanság támadna, mert a hatalmak közt egyetértés van, részleteket nem mondhat. A ház a választ tudomásul vette, melylyel az ülés véget ért. (Magy. táv. ir.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. márcz. 16.

— **A hivatalos lapból.** A nayszebeni m. kir. pénzügyigazgatóság Tamo Imre nagy-szebeni m. kir. fővámbivatalhoz beosztott vámbigyakornokot, a brassói m. kir. fővámbivatalhoz III. osztályu vámtisztát nevezte ki.

Helyi hírek.

— **Nemzeti színház.** Tegnap Szentgyörgyi István jutalomjátékán Beaumarchais vígjátékát „Sevillai borbély“ kertült színi padunkon először. A „Sevillai borbély“ oly színdarab van írva, hogy száz éves múltján dacára a néző figyelmét szakadatlan lekötve

tartja s érdekes meséjével, jellemző alakjaival, komikus helyzeteivel sokkal nagyobb élvezetet nyújt, mint a mai kor sok erőltetett vígjátéka. A darab meséje ugyanaz, melyet az annyira kedvelt hason címűt vígoperából már ismer minden olvasónk, csupán a kivétel részleteiben van eltérés. Mellőzzük, tehát, a darab tartalmának részletezését s csak az előadásról mondunk el némelyeket. Sajnálattal kell bevallanunk, hogy úgy szólván az egész hosszú este éreztük, hogy első előadást néztünk. Az óriási felvonás-közök, hogy egy gyors-alyó nyugton ki is aludhatta magát alattuk, a szerep nem-tudás minden lépés-nyomon előforduló ügyetlenkedései, hogy néha hárman is mondták egynek szerepét — olyképp tüntette föl az egész dolgot, mint mikor egy ács akar a műtaragó készítményével elbánni, Figaró (Szombathelyi) finom sarkasmusa, melyben maga Beaumarchais ostorozza kora embereit és a ferde társadalmi helyzeteket, a személyesítő habari komázása közben egészen elmosódott s ha a genialis szerző így képzelte volna magának ez oly kedvenc alakját, hogy két mestert vígjáték középpontjává tette, bizony nem alkotva a 106 évre szóló jellemet belőle. Így nem Figaró, hanem Rozina (Pálma Ilka) — idres-bodros rövid ruháskája vált a darab középpontjává, s a mit Pálma Ilka magát kedvelt egyénisége adhatott, meg is adta — nem játszva és alakakivá ugyan semmit s akadovva ugyan elégszer, de pótolva az öntudatos játékok kellemes megjelenésével s elég humorral előadott zene-leckéjével. A jutalmazott (Bartholo), ha akarná sem tudná megtenni, hogy egy pár momentumot művészileg ki ne domborítson szerepéből s a helyzet komikumát ezuttal is többször fenéig kiaknázza, de bizony egységet, műalkotást még az ő játékában is hiába kerestünk volna ez első előadásban. Nő talán másodsor. Gyenes (Almaviva), Gabányi (Bazilio) elejétől végig tudták, hogy mit akarnak, kivált az utóbbi jól ki is vitte tervét, a két más pedig (Boránd és ifjú Szilágyi) elég mérséklettel állta meg helyét. Szerettük volna nagyon, ha magunk is osztózhattunk volna az igen szép és nagy közönség folytonos derűltségében, mely gyakran riadótapokban is nyilatkozott, de már csak elvárjuk a további előadásokat, mert szereplőinkben gazdagon meg van az anyag Beaumarchais e művészi darabjainak elsajátítására is. Az első felvonás után üdvözlő küldöttség kereste fel Szentgyörgyit s a színpalak között meleg beszéddel és értékes ajándékokkal tüntetvén ki a közönség méltó kedvencét, a beszédet Végh Lajos táviró tiszt tartván s az ezüst babéroköröt Kim Albert nyújtván át a mélyen meghatott jutalmazottnak — kit magunk is oly sokra tartunk, hogy míg ez erős szavak elmondásától sem látók szükségesnek tartózkodunk.

A városi bizottsági kör némely tagja még tegnap is mind futkorászott, hogy jobbit fogjon magának a polgármesterségre s ezuttal már Ferenczi Miklós ügyvédet és az erdélyrészi szélbali végrehajtó bizottság tagját akarta volna a vállalkozásra rábírní, de — mint halljuk — eredménytelenül. Nem mindig jó a nagy buzgóság!

Az egyetemi ifjuság köréből többben tegnap este az Orbán-kávéház előtt és mart. 15-én a fáklyásmenet alkalmával a 31 egyetemi hallgatónak lapunkban közzé tett tiltakozása miatt a „Kelet” több számát megégették. Valóban márcz. 15-ikéhez illő hősi tett, mely rávall azokra, a kiktől az ifjuság mostanában a szabadságról leckét szokott venni. A 48-iki ifjuság márcz. 15-én kiszahadította Tancsicsot s kiköltöztette a saját- és vélemény-szabadságot, ma a szélbali által vezérelt része az ifjuságok fölperzseli és megégeti a szabad véleményt. Még eddig minden zsarnokság és önkény így bánt el a saját neki nem tetsző szelleményeivel, s úgy látszik nagyon célszerű volna a szélbali lapok kicsapongásainak megfékezésére ezen ifjú urakat minisztereknek tenni meg. Résztünkrol, hat krajczárral ívenként ma is szívesen szolgálunk az elégetésre „Kelet”-tel, de abban szerfelett téved az ifjuság, ha azt véli, hogy ily komoly férfiakhoz nem illő utcai tüntetésekkel legkevésbé is akadályozz bennünket abban, hogy úgy az ifjuságnak, mint bárki másnak meggyőződésünk egész erejével szemébe mondjuk a valót és igazat.

Meglopta apját. Korda János csizmadia legény f. hó 14-én apjától, ki Samosfalván br. Jósika kondás-számtartója, mintegy 1030 frt készpénzt és több értékes tárgyat ellopott és a vasuton Nagyvárad felé vette útját. A megkároított apa jelentést tett a kolozsvári rendőrségnél. A megindított nyomozat rendjén Szalitska András rendőrnek sikerült ez időközben Kolozsvárra visszatér tölveit tegnap délután a Széchenyitérén elfogni és letartóztatni. Az ellopott pénzből azonban ekkor már csak 623 frt 24 kr. volt a fúnál, kit apja kívánatára az illető rendőri tisztviselő szabadon bocsátott.

Halálozás Debreczeni Balásné szül. Aitai Teréz, városi segéd mérnök neje életének 43-ik, s boldog házasságának 24-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 16-án éjjeli 1½ órakor megszűnt élni.

Köszönetnyilvánítás. A folyó hó 9-én éjjel támadt árvíz következtében, házaikból kiszorult egyének ellátására a következők voltak

szívesek élelmet küldeni, u. m. márcz. 10-én K. Papp Miklósné önsza 40 személyre laska levést s 40 személyre lenecst hússal. Kiss Sámuel 200 személyre pityókat, márcz. 11-en Olasz Károlyné önsza 25 személyre pityókat hússal s Kiss Sámuel 200 személyre paszulyt: végül márcz. 13-án Némethy altábornagy ur önmaga 25 személyre borsót, füstölt hússal. E szíves adományokért fogadják az illetők forró köszönetemet. Földes Sándor várositanácsos s az élelmezési bizottság elnöke.

Vegyes hírek.

A trónörökös vadászata. Rudolf főherczeg febr. 28-án Sittba érkezett az alkirály vonaton. Ozman pasa, a sitti mundir, Izmael bey és Hassan pasa tödvőzöltek a fenséges vendéget. A megérkezés után nyomban a trónörökös gyalog kiment kíséretével a Nilus partjára, a hol a „Fernz” yacht indulásra készen várta, a melyen elment Ghrigebbe, a hol a monarchiánkból konzul, Bontrous, fényes lakomát rendezett a trónörökös tiszteletére. Azok az urak, kik a trónörökösnek Fayoumban tartott vadászában részt vettek s onnan visszaérkeztek, azt beszélik, hogy a vadászat minden várakozást fölmúlt. Három nap alatt löttek 180 darab vadat, melyek közül sok átadatott a kítőmőnek. Ez utóbbiak sorába tartozik hét farkas, két hiúz, két nyul, négy pelikán, két sas és négy keselyű, egy pharao-patkány és két fehér sas.

II. Sándor Bécsben. A pétervári merénylet, melynek II. Sándor áldozatul esett, feleleveníti azon merényletek történetét, mely 1873-ban, midőn, a czár Bécsben tartózkodott, nagy feltűnést és nyugtalanságot idézett elő. Néhány héttel a czár megérkezése előtt, az akkori külügyminiszter Andrássy Gyula görög azon bizalmas értesítést kapta Rómából, hogy két egyén azon célból utazott el Bécsbe, hogy a világkiállítási palota alá aknákat helyezzen és azt, miáltal a czár körútját fogja ott tenni, meggyújtja. Andrássy Gyula rögtön magához hívatta az akkori rendőrőrnököket Lemonnier és megmutatta neki a stügunyt. „Fejemmel állok jot, hogy az orosz czárnak bécsi tartózkodása alatt nem történik baja, választott Lemonnier és rögtön hozzáfogott a szükséges intézkedések megtételéhez. Három héten keresztül a kiállítás csatornáit a legszorosabb vizsgálat alatt tartották. Prágának jelenlegi rendőrőrnöke Stejszkal egyebet sem tett, mint csak a csatornákat vizsgálta folytonosan és azon a napon, melyen a czár a kiállítást meglátogatta, ugyanannyi ember őrködött a czár élete fölött a föld alatt, mint a föld fölött. A csatornák a szó szoros értelmében zsufolva voltak rendőrökkel és ezek nem is távoznak el onnan, míg csak a czár vissza nem tért Schönbrunnba. Mint tudva van, a czár sértetlenül utazott el akkor Bécsből. Egy hajszála sem görbült meg. Még egy másik kevésbé ismeretes történetet elevevitenek most fel. Mint tudva van, a világkiállításon, a királyi pavillon közelében az orosz pavillon volt, mely az orosz kiállítási bizottság által építtetett és a melyben kizárólag orosz tárgyak voltak kiállítva. A megállapított program szerint a czár ezt is meg volt tekintendő és már minden intézkedés meg is volt téve. Mily nagy volt azonban az orosz bizottsági tagok ámulata, midőn Stejszkal rendőrőrnök helyettes tiltakozott a látogatás ellen. Stejszkal ugyanis kijelentette, hogy ő ugyan a czár elhagyására nem gyakorolhat befolyást, miután azonban a külföldi fejedelmek az ő vezérlete alatt látogatják meg az egyes kiállítási helyeket, ő az orosz pavillonba nem megy, mert az a hatóság felügyelete nélkül épült fel, ő tehát nem vállal kezességét. A pavillon látogatása elmaradt és Stejszkal aggodalma nem volt alapteljes. Az nap este, midőn a czár elhagyta Bécsot, a pavillon teteje bedőlt, öt embert temetvén romjai alá.

Az orosz bombákról. A haláltörő bombák, melyekkel a nihilisták a czárt elpusztították, különböző szerkezetűek. A belső fűrés, puskaporral vagy dynamittal töltött golyók gyújtóeszközzel vannak ellátva. A legegyszerűbb és kezdetlegesebb szerkezet az, melyből salétromba áztatott zsinag lóg ki. Ennek végét meggyújtják, s azzal az illető kiszemelt áldozat felé dobják. Vannak azután gyutacsos bombák, melyek akkor robbannak szét, mikor szilárd testbe ütődnek, mert ekkor az elpattant gyutacs felgyújtja a dynamitot. Ilyen ölte meg a czárt is.

Az új czárról. III. Sándor czárról írják, hogy nagyon szokott engedni a pillanatnyi környezetének, mely határozottan panszláv színezetű s épen ezért gyűlöli a németeket s hajlik a francziákhoz. Erre vonatkozólag néhány adoma is kering, a többi közt a következő: A czárevics szigorúan megtiltotta volt, hogy palotájában egy szót is németül beszéljenek. Egyszer azonban történt, hogy a czár elment a trónörökösű soire-ra. Mint mondják: Vilmos német császár jó barátja személyesen akart fiának németfaló voltáról meggyőződni. A czár német köszönnéssel lépett be, s hogy a trónörökösét jobban meglegje, egész este németül beszélt, míg végre következő szavakkal szakította félbe magát: „Ah! hiszen itt a német beszéd büntetés terhe alatt tilos!” s erszényéből néhány aranyat kivéva azokat egy tányérra vetette. Akar igaz ez adoma, akár nem, mindenesetre sejtetni

engedi, hogy miképen vélekednek az új czárról. — Különbben alkotmányos érzelteket is feltesznek róla s azt tartják, határozott barátja a parlamentarizmusnak. — Hogy pedig olyan erősen franczia-barát, abban jó része van dűn feleségének, a ki természetesen nem lehet a németek barátja. Hanem mikor a commune garázdalkodott Franciaországban, a trónörökös franczia-barátsága nagyon lehült. „O’est lá que mément ces idées?” kiáltott fel, communet és republikát egy kalap alá foglalva.

Nászajándék Stephánia főherczegnő számára. Fiume városa Stephánia főherczegnőnek értékes és eredeti ékszert ad nászajándéknak. Az ékszer művészi kivitelű és két félbuválólól és egy nyakékből áll, mind a kettő Moretti-mód szerint készült, mi a fumei aranyművesek egyik különlegességének tekinthető. A hatvan aranyozottan, melyek a finom velencei arany lánczon szép sorrendben lesznek elhelyezve, email barockban fénylő, fekete mörfejek tűndökölnék, az egyes rozetták központját azonban nagy és értékes rubinok képezik. A vérvörös kövek és a fehér szemű fekete mörfejek a tarka toldísszal elragadó hatást fognak gyakorolni.

Haláltánc. Genuában írják a következő különös eseményt: E hó 10-én a déli órákban egy fiatal ember mászott át az új temető falán s örületes buzgalommal kezdett egy sir felásásához. Mikor a koporsót kiástá, betörte korhadtt földet, kiragadta belőle az enyészetnek induló holttestet s elremitő tánczra kelt vele. A temetőőrök végig nézték a jelenetet, de a fiatal ember arcától annyira megremélték, hogy nem mertek közel menni hozzá. Az egyik őr rendőrt hozott, de alig pillantotta meg a fiatal ember ennek a napfényben villogó szuronyát, villámsebességgel elűnt. Bizonyára őrtült volt.

Négyszáz ember halt éhen. Az egyiptomi „Sofia” nevű gőzös nagy szerencsétlenségének hírt vette az olasz „Diritto.” A gőzöst Bah-el-Ghazulba küldték, hogy Gessi pasát és ennek embereit Kartumba szállíts. A gőzös a Bah-el-Ghazul mellett fekvő szigeteken megfeneklett és azokban a szigetekben, hova el lehetett uszva jutni, semmi élelmi szer sem volt látható. Midőn a hajón levő élelmiszerek elfogytak, megkezdődött az éhség kínja. Betegség és halálozások következtek be, a még élők a holttesteket ették meg. Ez év január elején sikerült a hajónak megszabadulnia sziklazátványok közül. Ekkor már alig voltak a hajón harminczketten és ezek közül is igen sok elhalt, míg Kartumba érték. Az idő alatt, míg a hajó sziklák közé volt szorítva, négyszázan haltak meg éhen.

Harc a rendőrökkel. Párisból írják 12-ről: a mult éjen a Vinaigriers-utca egy véres jelenetnek volt színhelye. Két csendbiztos meglátott két gyanus egyént, oda mentek hozzájuk és félkérték, hogy kövessék őket a rendőri hivatalba, mit ezek minden ellenmondás nélkül meg is tettek. De ez csak fogás volt, mert midőn az utca sarkához értek, a rendőrökre vetették magukat. A harc mindkét részlől dühösen folyt. A két biztos rendkívül erős férfi volt, már-már győztek volna, midőn az egyik elővesz egy törő és Roucher rendőrnek mellébe dőfi. A derek ember most sem vesztí el bátorságát és gyengült erővel hívja bajtársát segítségül. E kiáltásra ott hagyja a másik ügynök ellenét, ki rögtön meg is szökött, és barátjának segítségére sietett. De alig közeledett, midőn a gonosztervő utonálló rárohant és hasba rugta. Az arra menők közül egyik sem mert az ügynökknek segíteni, mert a haramia mindenkit halállal fenyegetett. Végre összecsozdul a nép és elfogták. Ott kihallgatván, Cartaul Henrik bádogos legénynek mondta magát. Megvizsgálták, revolvert, jegyes kártyákat, s selyemzsinórt és egy neves gazembernek arczképét találták nála.

Elfogták a Brűnből 10,000 frt el-sikkasztása után onnan megszökött Valentin Sevrat Temesvárról. A pénzből azonban csak 112 frtot találtak meg nála; a többinél már a nyakára lágott. Jó is volt vele sietni.

Fejedelmi követelések. Sajátszori jelenet folyt le a napokban a párisi rendőrség előtt. Egy Richelieu-utczabeli kávéház tulajdonosa vezetett egy férfit a rendőrséghez, ki a kávéházban számlát csinált, de hallani sem akart a fizetésről. A rendőrtiszt hivatalos komolysággal szólítja fel igazolására: hogy hívják? — Ő, ugymond a kérdézt, Bourbon Lajos herczeg; különben rögtön Andrieux rendőrőrnökhez megyen, hogy panaszt emeljen a fejedelmi herczeghez nem illő, tiszteletlen, gyalázatos bánásmód miatt, a melyben ő részesült. Követeli, hogy a kávést példásan meg kell büntetni; — a rendőrbiztos haladéktalanul fel kell akasztani stb. E fejedelmi kifakadások közben idegesen rántotta ki zsebéből az aetheres tüvegcsét s kapkodta az orra hegyéhez „Bourbon Lajos herczeg.” A kávéház tulajdonos ily körülmények közt eljettette követelését a szánalmas teremtény ellenében, kit azonnal kórházba szállítottak. — Detbassyu de Richemond báró ez egyén neve s már egyszer állott orvosi felügyelet alatt, a mikor örüllő rohamai voltak. Alig szabadult ki az intézetből, első dolga volt „herczegi reggelizés” látni.

Légahajó a tenger hullámai közt. F. hó 9-én délután Tizzában hagszámi közön-

ség jelenlétében, szállt fel a „Gabriel” nevű légahajó. A légahajóson kívül egy hírlapszerkesztő és két katonatiszt foglaltak helyet a csónakban. Néhány pillanat alatt a léggömb elérte a felhők regéjét és egy órával később 2000 méternyi magasságban lebegett. Ekkor léket kap a léggömb és roppant gyorsasággal kezd esni. Az utasok rémülten veszik észre, hogy alattuk tenger hullámk; hogy a csónak terhét könnyítsék, mindent kidobnak belőle: műszereket, padokat, köteleket, utoljára felső ruháikat és csizmáikat is mind hiába: néhány perc múlva övig vízben voltak. Ekétségbeesett helyzetbe az utasok egy hajót pillantanak meg; de vajjon az észre veszi-e őket? A tenger nem nagyon erősen hullámkzik ugyan, de azért a kis csónakot, mint a dióbéjt hánnya ide s tova. Hozzájárult még, hogy beáll az est, úgy hogy a szerencsétlenek a hajót, utolsó reményüket sem látják többé. Ekkor egész erejükből elkezdnek kiabálni. Hosszas hányattas után végre emberi hangok üttek meg füleiket. A hajó, melyet még nappal meglátak, sötét körvonalaival feltűnt előttük; Évező-csapások hallanak, csónak közeledik, — még néhány perc, és a vízben lubiczkoló légahajósk megvannak mentve. A hajó kapitánya észrevette a hulló légahajót, de a kedvezőtlen szél miatt nem birt előbb közeledni. Másnap reggel a megmentettek partra szálltak.

Magyar telep Nubiában. Goldner János, ki hosszabb ideig Kairoban volt és Nubia Asuan városában is körülbelül ¾ évig tartózkodott, onnét egy levelet kapott, mely tiszta magyar nyelven volt írva és nyolcz aláírással ellátva. E levélben tudatják vele, hogy az Asuában lakó magyarok telepe, mely az ő távozta által egy tagot vesztett, ismét együtt van a meghatározott számban, amennyiben Schwarz Sándor ügynök és a telep elnöke Kairóból meghívta Hafner Géza ott lakó magyar asztalost Asuánba, ki e meghívásnak eleget tett. Kéri egyszersmind G-t, találjon módot, hogy ők egy magyar újságot kapjanak, miáltal a telepet örökre lekötöztetjévé tenné. E telepről még a következőket jegyezhetjük fel. Tagjainak száma összesen 11, e p: Schwarz Sándor gazdag kereskedelmi ügynök, kinél a többiek naponta összejönnek, ennek neje és leányai, Reszt Frigyes orvos, Klein Jakab kereskedő, Bognár Béla cipész, Reidl Géza bizományos, Tivadar József parti őr, Kerich Antal hadnagy és Hafner Géza asztalos.

A muszka alkotmány. A „Russische Correspondenz” márcz. 12-ről, a merényletet megelőző napról kelt száma „Az alkotmány első etap-ja” cím alatt a következők híreket hozta: „Említettük, hogy márcz. 1-én minisztertanács tartatot, a melyben igen nevezetes előterjesztések történtek, melyek azonban akkor még nem nyerték meg a császári szentesítést. Arra is észleztünk, hogy a társadalom itt koránt sem érezte magát depimálva, mikor febr. 19-dike (a trónralépés érfordulója) a nélkül mult el, hogy a kívánt reformok életbe léptettek volna, sőt inkább, hogy mindenki meg van győződve, hogy már egy közeli határnapon február 26-án (márcz. 10-én) nagy dolgokra lehetünk készen. E reménykedések nem hiúk. Habár sem február 19-én, sem 26-án nem jelent meg ilyenmő ukáz, mégis időközben a császár, mint a legbiztosabb forrásból hallom, aláírta a rendeletet, mely szerint a különböző tartományokból képviselők hivandók egybe. E gyűlékezethez, melytől a parlament elnevezés már alig lesz megvonható, az lesz a dolga, hogy tanácskozzék a felől, mennyi részt vehessen maga a nép a kormányzásban. Egyelőre 36 kormányzóság-ból fognak képviselők választatni, azokból, a melyekben a szemszivo már is megvan. A többi kormányzóságokban, Lengyelországban stb. ezt külön ukáz fogja esetleg elrendelni.

KOZGAZDASÁG.

A párisi pénzértekezlet programja.

A francia kormány azon felszólításhoz, melylyel az európai s amerikai államokat f. é. ápril hó 19-én Párisban megnyitandó érme-konferenciára meghívta, mellékelte az „Union bimetalique” megkövetésre tervezett javaslatot. Bevezetőleg elmondatik, hogy szükséges az arany és ezüst közt határozott értékviszonyt megállapítani az összes államok részére. Az európai kontinens legkiválóbb fémpezneire egy század óta az arany és ezüst közt a viszony 1:15 és fél volt, a mely értékviszony a két fém változó mérvű termelése mellett is nagyban fenmaradt úgy, hogy akármelyikéért a pénzverdek a megfelelő mennyiségű vert pénzt a másik fémből kiszolgáltatták és így a két fém együttvéve képezte az érme egységes anyagát oly annyira, minha csak egy fémből állana.

Ezen viszony fenntartása nagy előnnyel járt az oly államok részére, a melyek, mint Anglia, az arany monometallizmust vagy, mint India, a tiszta ezüst fix értékaránya mellett könyyen és biztosan végezheték leszámolásaikat. A helyzet megromlott azonban az ezüst demonetizálása és több államnak ép e miatt történt azon intézkedés folytán, hogy az ezüst pénz veretését megszüntette. Az érepezenyekben a legnagyobb zavart állott be, az ezüst ára csökkent, az üzletek Indiaiál kétések lettek. Mindezen bajokon úgy lehet-

ne, a francia kormány nézete szerint, segíteni, ha az összes államok a kettős fémrendszer érvényesítésére s pedig az 1:15½ alapján egyestülnek és e végre az Union bimetalique (két-félt egyestűlet) létesítése végett szövetséget kötőnének. Az e szövetségről szóló javaslat szerint az unió valamennyi állama pénzverdeiben minden megszorítás nélkül kiverésre elfogad aranyat és ezüstöt és a pénzeket 15½:1-hez való arányban veri ki. E mellett mindegyik állam a maga pénzegységeit, mint dollár, frank, livre, sterling, marka, megtarthatja vagy megváltoztathatja. Mindenkinék jogában áll bármely mennyiségű aranyat, vagy ezüstöt rudakban vagy idegen állam érmeiben az unió akármely állama verdeinek átadni s a megfelelő értékű pénzeket ez állam veretével kívánni.

A pénzverés ingyen jár s minden állam maga viseli a költséget. A fém átadója, ha kívánja, rögtön kaphat érte vert pénzt, de akkor 2 per mille levonatit. Arany vagy ezüst-pénzzel bármely összeget lehet fizetni; a váltópénzre nézve mindenkinék állam megszabhatja, hogy mekkora legnagyobb összeget lehet vele fizetni. Azon államok, a melyek papírpénzt adnak vagy adatnak ki, kötelesek pénzverdeikben bárki részére a 15½ arányában pénzt veretni. Arany és ezüst, rudban vagy pénzben, minden államban vámmentes. Ezen egyezmény 1900 január 1-éig, és ha egy évvel előbb föl nem mondatik, mindig további 10 évre marad érvényben.

HETI VÁSÁR.

— Kolozsvárt, 1881. márcz. 17-én. —

Időjárásunk szeszélyes: boros, de azért meglehetősen hideg és száraz. Az utak sara megfagyott, különösen a mezői utak göröngyösek. Ez azonban nem akadályozza annyira a közlekedést, mint a feneketlen sár. A behozatal gabonaművekben nagyobb, s a forgalom élénkebb, mint volt a közlelbi országos vásáron.

A gabonapiacozon a forgalom m. e. 600—700 métermázsát tett. Az árak általában keveset emelkedtek. Hectoliter szerint a következő árak irányadók: buza 76—78 k, 8 frt 20—40 kr, 74—76 k, 7—7 frt 20 kr. Rozs — tisztított — 6 frt 50 kr. Kukorica 3 frt 40—50 kr. Zab 40—41 k, 2 frt 40 kr.

A fa- és takarmánypiaczon közepes forgalom mellett az árak aránylag nem felelt nagyok.

A gertéspiaczon kevés volt a behozatal s a forgalom lánlyha. Az árak változatlanok. A rüdeg sertes keresetebb, mint a kövér.

Belpiaczunkon a forgalom, mint közönségesen heti vásár alkalmával, elég élénk. Majorság-félében kevés a behozatal, ép azért a majorság drága: egy pár kövér liba 6 frt, tyúk 1 frt 20 kr, csirke 70—80 kr, 6—7 tojás 10 kr.

A marhabús ára — klgr. szerint — még mindig 46 kr, a sertésbúsé 48 kr, szalonné 70 kr, zseiré 78 kr, liszté 21 kr, hagymáé 20 kr, fokhagymáé 45 kr, kenyéré 14—18 kr, sóé 9 krajczár.

Mint újságot megemlíthetem, hogy egy eleven bárányt már 3 forint 50 krajczáron is lehet venni.

HIVATALOS ARFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén

1881. márcz. 16.

Magyar aranyjáradék	112.—
Magyar vasuti kölcsön	127½
Magyar kel. vas. államkőtv., I. kibocsátás	84.—
Magyar kel. vas. államkőtv., II. kibocsátás	102½
Magyar kel. vas. államkőtv., III. kibocsátás	88.—
Magyar földterhermentési kötvény	96½
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	95½
Temes-bánati földterhermentési kötvény	96½
Temes-bánati földterher. kötv. záradékkal	93½
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	94½
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Magyar szőlődezsma váltási kötvény	94½
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	114.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.—
Osztrák járadék papírban	73.10
Osztrák járadék ezüstben	75.—
Osztrák járadék aranyban	90.—
1860-iki osztrák államsorsjegyek	330.—
Osztrák-magyar bankrészevény	816
Magyar hitelbank-részevény	264½
Osztrák hitelintézet-részevény	287.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	563.—
20 frankos arany	929.—
Német birodalmi marka	5725
London (havi váltókért)	11735

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

NYILTTÉR. *)

MATTONI-SZÉL

BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás, Szt. István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

(147)

2—15

*) E rovat alatt megjelenő cikkekért semmi felelősséget sem vállal.

Magyar kir. államvasutak menetrendje.

(Keleti vonal)

Érvényes 1880. évi szeptember hó 10-étől.

Nagyvárad—predeal irány.

Allomások			Gyors-vonat 2. sz.	Személy-vonat 4. sz.	Teher-vonat 42. sz.	Allomások			Gyors-vonat 2. sz.	Személy-vonat 4. sz.	Teher-vonat 42. sz.
			óra perc	óra perc	óra perc				óra perc	óra perc	óra perc
Budapest	Elind.	10 05	6 55	6 05	Karácsonfalva	"	2 35	1 28	"	2 35	1 28
Cegléd	"	11 33	10 20	9 15	Balázsfalva	"	2 50	2 01	"	2 50	2 01
Püspök-Ladány.	"	1 51	2 22	1 56	Hosszu-Aszó	"	3 07	2 28	"	3 07	2 28
Nagyvárad (Vendéglő)	Erk.	3 16	4 30	5 25	Mikeszása	"	3 23	2 59	"	3 23	2 59
Nagy-Várad	Elind.	3 21	5 10	6 30	Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erkez.	10 41	3 41	3 28	10 41	3 41
Várad-Velenceze	"	—	5 19	6 43	Kapus (Vendéglő)	Elind.	10 48	3 51	3 52	10 48	3 51
Fugyi-Vásárhely	"	—	5 30	7 05	Medgyes	"	11 02	4 11	4 37	11 02	4 11
Mező-Telegd	"	3 52	5 52	8 00	Eczel	"	—	4 30	5 08	—	4 30
Elesd	"	—	6 10	9 03	Erzsébetváros	"	11 24	4 44	6 00	11 24	4 44
Rév	"	4 27	6 34	10 00	Dános	"	—	5 04	6 39	—	5 04
Csucsá (Vendéglő)	"	5 24	7 38	12 20	Szegesvár (Vendéglő)	Erkez.	11 51	5 22	7 09	11 51	5 22
Bánffy-Hunyad	"	5 57	8 15	2 00	Szegesvár	Elind.	12 11	5 32	—	12 11	5 32
Sztána	"	—	8 36	2 34	Héjasfalva	"	12 26	5 50	—	12 26	5 50
Egeres	"	—	9 00	3 20	Erked	"	—	6 28	—	—	6 28
Magyar-Gorbó	"	—	9 14	3 42	Bene	"	—	6 50	—	—	6 50
Magyar-Nádas	"	—	9 30	4 20	Kacsa	"	—	7 11	—	—	7 11
Kolozsvár (Vendéglő)	Erkez.	7 04	9 50	4 52	Homoród-Kőhalom	"	1 29	7 29	—	—	7 29
Kolozsvár	Elind.	7 14	10 14	5 20	Alsó-Rákos	"	—	7 56	—	—	7 56
Apahida	"	—	10 36	6 00	Agostonfalva	"	2 04	8 18	—	—	8 18
Kolozs-Kara	"	—	10 47	6 18	Köpecz	"	—	8 26	—	—	8 26
Virágosvölgy	"	—	11 28	7 26	Apáca	"	2 24	8 51	—	—	8 51
Gyéres	"	8 26	12 04	8 49	Mogyoros	"	—	9 04	—	—	9 04
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erkez.	8 47	12 38	9 41	Földvár	"	2 44	9 23	—	—	9 23
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8 50	12 48	9 30	Botfalva	"	—	9 40	—	—	9 40
Maros-Ujvár	"	—	12 56	9 42	Brassó	"	3 25	10 12	—	—	10 12
Felvincz	"	—	1 03	10 00	Derecske	"	—	10 31	—	—	10 31
Nagy-Enyed	"	9 16	1 27	11 00	Tömös	"	4 03	11 07	—	—	11 07
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erkez.	9 32	1 47	11 35	Predeal	Erkez.	4 28	11 39	—	—	11 39
T. vis (Vendéglő)	Elind.	9 39	2 07	12 34	Bukarest	"	10 35	9 00	—	—	9 00

Kocsárd—marosvásárhely

Allomások		Vegy. von. 112. sz.	Vegy. v. 116. sz.
		Minden nap	Minden nap
		óra perc	óra perc
Kocsárd (vend.)	Ind.	9 10	4 00
Kecze	"	9 46	4 36
Maros-Ludas	"	10 18	5 08
Maros-Bogát	"	10 29	5 19
Csapó-Radnóth	"	11 13	6 05
Nyárád	"	12 02	6 54
M.-Vásárhely	Erk.	12 26	7 18

Tövis—gyulafehérvár

Allomások		Vegy. von. 212. sz.	Vegy. v. 214. sz.
		Minden nap	Minden nap
		óra perc	óra perc
Tövis (vendéglő)	Ind.	2 39	8 20
Gyulafehérvár (v.)	Erk.	3 11	9 10
Gyulafehérvár (v.)	Ind.	3 26	—
Arad	Erk.	11 50	—

Kapus—nagyszeben

Allomások		Vegy. v. 312. sz.	Vegy. v. 316. sz.
		Minden nap	Minden nap
		óra perc	óra perc
Kapus (vendéglő)	"	11 10	4 25
Nagy-Sulyk	"	11 49	5 02
Ladamos	"	12 34	5 45
Vizakna	"	1 14	6 23
Nagy-Szeben	Erk.	1 41	6 50

Jegyzet. A vastagabb keretbe nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Ad. 4. sz. er. k. 1881.
sz. b.

Pályázati hirdetmény.

Az alólírt szolgabírói hivatal járásához tartozó, Hunyadmegyében, Szászváros városától délkeletre fekvő alább megnevezett községek erdőinek új felmérésére, becslésére és rendezésére, egy szóval az ezen községi erdők névze szükségessége gazdasági üzem-terveknek az 1879. évi erdőtörvény 17. §-ában foglalt határozat alapján és a hozzá tartozó utasítás értelmében külön-külön leendő elkészítésére vonatkozó munkálatok foganatosítása ajánlati verseny útján biztosíthatni szándékoznak.

A közvetlenül egymás mellett elterülő községek erdőterületeikkel együtt következők:

1. Kuzsír	8174 hold	1569	□ 81.
2. Felkenyér	1100	849	"
3. Berény	1205	240	"
4. Szereka	837	700	"
5. Kasztó	2470	647	"
6. Ó-Sebeshely	2171	153	"
7. Romosz	1825	372	"
8. Vajdej	1041	538	"
9. Romoszhely	5044	293	"
10. Zsibót	451	200	"
11. Tordos	538	1145	"

Az ajánlatban szabatosan kiteendő, hogy ajánlattevő valamennyi, vagy csak egyes községekre nézve? és utóbbi esetben mely községekre? és micsoda feltételek, mily ár mellett? holdanként-e vagy egészben szándékozik a kérdéses munkálatokat elvállalni és hogy legkésőbb mikor kezdheti meg a munkát?

A versenyezni öhajtok felhivának, miszerint a szakképzettségüket tanúsító okmányokkal, különösen pedig a felső erdészeti államvizsgai oklevéllel felszerelt ajánlataikat mulhatatlanul f. év április hó 8-ig alólírt járási szolgabírói hivatalnál benyújtásuk.

Erdő rendezési teendőkben jártasok, valamint azok, kik a munkát leg hamarabb vagy azonnal megkezdhetik, elsőbbséggel fognak bírn.

Kelt Szászvárosban, 1881. évi márczius 14-én.

Szászvárosi járás szolgabírájától.

Bágya Zsigmond,
szolgabíró.

(161) 2—3

Frankfurti Lóvásársorsjáték.

Huzás 1881. márczius hó 30-án.

Ezen általában kedvelt sorsjátéknál újlag 10 elegáns Equipage 4 és 2 lóval befogva, finom hámozattal, továbbá 60 darab legszebb lovaglóló és kocsis ló és még számos százakat érő más nyeremények jönnek sorsolás alá. (130) 15—23 Fennebbi huzáshoz küld alólírt sorsjegyeket és pedig: 1 eredeti sorsjegyet 2 frtért o. é. 16 " 30 " o. é. az összeg beküldése mellett. Hogy minden kívánnaknak eleget tehessek, a megrendeléseket kérem gyorsan eszközölni. Minden résztvevő a huzási lajstromot ingyen, bérmentve kapja. Nagyobb nyeremények rögtön távirati úton jelentetnek.

D. F. Seipp, Majnai Frankfurtban.

KIADÓ SZÁLLÁS
KILMONOSTOR-UTCAZÁBAN 49-IK SZÁM ALATTI,
naposon, Szamosra rugó kert használatával, fürdő-helyiséggel, téves udvarral, világos, száraz szobákkal, gazdavezetéssel, konyhával, istállóval vagy a nélkül nyárára, akár egész évre.
Értekezni nyugodt az emeleten.
(162) 2—3

Hunwald Lipótnál
Feketeerdői üvegyár
erdélyi főraktára Kolozsvárt
tart folyamatosan nagy raktárt mindenféle közönséges fuvort, egy a legfinomabb, külföldi gyárakkal versenyképes kristály metszett üveget, rosolis-, sör- és borívó garnitúrákat, gyógyszerári újabb mintájú üvegeket
ajánlja továbbá:
kül- és belföldi közönséges
belgiai Solintáblait
hazai és eszterházi porcelán és kőedényt,
bécsei lámpa nagyraktár.
Tükröket, arany és diszes fa-keretben.
Első kolozsvári
üvegmetsző műhely,
ablak üvegezési munkák vállalatnak, vidéken és helyett.
Hunwald Lipót,
B-Magyar-utca 4. sz.
62—100 (219)

Az ifjúság szépségét a legkésőbb aggkorig megóvni, minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan tisztítja a bőr legrosszabb állapotát. Ennek tisztasága és gyöngéd megtartása, idomítás és frissítése, foltok, vörösség, szupló és minden bőrszín elváltozása, nyílt és zárt, szőrtelen és szőrös, rozsis-, sör- és borívó garnitúrákat, metszett üveget, rosolis-, sör- és borívó garnitúrákat, gyógyszerári újabb mintájú üvegeket

lau, igen jól tapad, láthatatlan, és természetes üdöséget ad a bőr színnek, tehát legjobban ajánlatjuk.

Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszínű.

Felül mulhatatlan és teljesen ártalmatlan a

RAVISSANTE FOGPOR

mely a fogakat hófehérre tisztítja, odrasodástól és büzdös-
től megóvja.

Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkat-
részekkel bir, a fogak tükéletes tisztítását
lehetővé teszi, s azok mellett természetes
színeket és fényeket megtartják, és sem ve-
gyíleg, sem erőműlivel nem lesznek megta-
madva: a könnyenverző foghús természetes
erőjét megkapja a szájjal pedig kellemesen föl-
lesz frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óhat, az
győződjék meg mihamarabb egyetlen kísérlet
által, hogy mily kitérő, majdnem csodálatra
mélto hatású a

Ravissante-szájviz.

Minden savaktól mentes, s a fogak apo-
lására legalkalmasabb éltető és balzsamos nő-
vényanyagokból készítve.—Általa a foghús megerősödik, a fogak zománca
ápolva, a rothadás elkerülve lesz. 10 csepp elegendes belőle egy korty-
vizzel, mely vegyülettel a fogak bevégzett tisztítása után, a szájjal jól ki-
öblítették és soha sem kellene fogfájásban szenvedniük.

Nem létezik más készítmény, mely mindennapi használatnál oly ha-
sonlíthatlan jó eredményt biztosítana a fogak szépségére és fentartására
nézve, mint a Ravissante szájjviz, mely a fogakat oly veszélyes fogkö-
lerakódástól, és a szájjának legkellemesebb frissességét és üdöséget köl-
csönözi.

Egy eredeti üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben, nagyban és kicsinyben kaphatók a központi főraktárban

Schwarz Friderika, ilatgyógyászteráiban

Budapest, városháztér 9. szám, „Harris-bazár”.

gyógyszerész utraknál és a legtöbb vidéki ilatszert- és gyógyszerárakban.

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János

4. ktár Kolozsvárt: Valentini Adolf, és Biró János